

Referat fra møte i Faggruppe Matrikkel

Møte: Faggruppe matrikkel
Tid: Torsdag 13. april 2023
Sted: Teams-møte
Referat: Lars Elsrud og Michael Pande-Rolfsen

Deltakere i møtet:

Navn	Arb.giver/rolle	Deltakelse
Stig Knutsen	Oslo kommune	v
Tollef Sira	Sandnes kommune	-
Marius Zahl Johnsen	Hadsel kommune	v
Bjørn Inge Fossen	Luster kommune	v
Lars Elsrud	Kartverket og referent	v
Anders Braaten	Kartverket	-
Inger Margrethe Kristiansen	Kartverket	v
Gjertrud Hansen	Bergen kommune	v
Heidi Liv Tomren	KS/leder	v
Michael Pande-Rolfsen	KS/deltaker og referent	v
Tor Ivar Solsrud Majercsik	Kartverket	v

Gjester	Arb.giver/rolle	Deltakelse
Danuka Hewage, sak 3	Kartverket/Bekk	v
Hannah Cook, sak 7	Kartverket	v

Saksliste:

- Sak 1 - Referat fra forrige møte, 9. februar 2023
- Sak 2 - Elektronisk tinglysing
- Sak 3 - Hva skal matrikkelens bygningsdel inneholde i fremtiden?
- Sak 4 - Status for arbeidet med verdsetting av fritidsbolig / førstegangsinnhenting
- Sak 5 - Ang matrikkelforskriften §55 – forslag om endring i matrikkelsystemet
- Sak 6 - Status og videre oppfølging av arbeidet med matrikkelloven §7
- Sak 7 – Evaluering av arbeidsform og erfaringene fra arbeidet i faggruppa
- Sak 8 – Eventuelt

Sak 1 - Referat fra forrige møte den 9. februar 2023

Det var ikke kommet merknader i forkant av møtet, og det var heller ingen kommentarer til referatet i møtet.

Sak 2 – Elektronisk tinglysing

Følgende refereres fra orienteringen i denne saken:

- Koronatiden viste hvor sårbart dagens manuelle opplegg er, spesielt i en by som Oslo.
- Kartverket er positive til å se nærmere på hva som kan gjøres på kort og lengre sikt.
- Det er behov for å beskrive brukerreiser som dokumenterer dagens utfordringer og hva man ønsker å oppnå gjennom nye digitale løsninger. På grunnlag av brukerreisene kan man starte med noen «lavthengende frukter».
- Det er ønskelig å få med en representant fra Oslo kommune i dette arbeidet. Det var Oslo som tok opp denne problemstillingen først.
- Neste skritt blir å rigge et prosjekt med mandat/prosjektbeskrivelse. Oslo kommune vil stille med en ny person inn i arbeidet, blant annet for å bistå i arbeidet med å utforme mandat for prosjektet.

Oppfølging:

- Kartverket og KS samarbeider om hvordan vi tar dette arbeidet videre.

Sak 3 - Hva skal matrikkelens bygningsdel inneholde i fremtiden?

Det henvises til egne ppt-presentasjoner ved Danuka og Michael. Følgende refereres fra gjennomgangen:

- Arbeidsgruppen har utarbeidet to løsningsforslag for klassifisering av bruksenheter. Disse ble presentert for referansegruppen før påske. Arbeidsgruppen ønsker å gå videre med disse to forslagene i høringsperioden før man tar endelig stilling til alternativ.
- Storkommunene har en mening om hvilket av de to alternativene som de mener er det mest hensiktsmessige.
- Faggruppen støtter at begge alternativer sendes på høring og at man jobber videre med å avklare fordeler og ulemper med de to alternativene.
- Ingen av de to alternativene vil på en enkel måte får frem koblingen mellom bolig og «areal som støtter bolig». Dette løses i seksjoneringsloven. Det ble nevnt eksempler på seksjonerte leiligheter som har tilleggsdel i kjelleren som kun nås via fellesareal, f.eks parkeringsareal. Vi må unngå at dette er areal som regnes som bolig. Samtidig er det en utfordring at arealet ikke enkelt kan kobles til seksjonen det er en del av.
- Storkommunegruppa foreslår at bygningstype avledes av formålene som er registrert for bruksenheter i bygget. Dette er i tråd med det arbeidsgruppen og Kartverket foreslår.
- Det må undersøkes nærmere om «soner» i BIM-modeller kan benyttes for inndeling i bruksenheter, evt hvilke tiltak som må på plass for at man kan

hente avgrensning av bruksenhetene direkte fra byggesøknaden og eventuelt en byggesaksBIM som tillegg til tegninger i pdf.

- Arbeidsgruppen og styringsgruppen for prosjektet ønsker en mer smidig høringsprosess. Faggruppen støtter nytt forslag til høringsprosess, mao at et enklere høringsnotat sendes ut i juni med frist ut august for høring. På denne måten opprettholder man dialog og framdrift, også under høringsperioden.
- En skisse til framtidig dataflyt i framtidig byggesaksbehandling fram til vedtak og matrikkelføring ble presentert, også de mulighetene som «egenregistrering»/andre datakilder kan bringe mht vedlikehold av informasjon i bygningsdelen. Samspill med f.eks. registrert arealformål i formålsbygg og evt involvering av eiendomsmiljøet i kommunene ble også bragt på bane.
- For matrikkelmiljøet i storkommunene er det viktig at faktisk bruk av arealer, f.eks. fra FDV systemer, ikke må «overskrive» vedtaksbaserte data. Man er også generelt bekymret for at egenregistrering av informasjon i egne felter vil medføre krav om retting der det er avvik mellom saksbehandlet informasjon (vedtaksdata) og egenregistrert informasjon. Oslo kommune har i dag opptil 6 mnd behandlingstid på krav om retting. Om det blir 2-300 krav om rettinger til i året, vil behandlingstiden kunne øke til 9 mnd.
- Kan en ha en «trafikklysmode» der eierrapportert informasjon er «rød»? Her må man i prosjektperioden undersøke nye metoder for vedlikehold av matrikkelens bygningsdel slik at man i fremtiden får en matrikkel som er bedre ajour med faktisk situasjon. Greier man det, kan en modernisert bygningsdel gi støtte for nye brukertilfeller i samfunnet.
- Skal en få til større/massive oppdateringer, f.eks. fra «eiendomsbaser» til matrikkelen, må dette skje maskinelt uten at kommunene må stå i kø hos Kartverket eller betale en leverandør for dette arbeidet. Kommunene må ha mulighet for å gjøre en del massivoppdatering selv.
- KS foreslår å involvere eiendomsmiljøet i kommunene i det videre arbeidet med å se på hvilke muligheter som ligger i et bedre samspill mellom kommunale FDV-løsninger og framtidig matrikkel. Faggruppen støtter dette.
- Kommunene i faggruppa er positive til den pågående moderniseringen av matrikkelen som nå er på gang, men det er viktig at:
 - modeller mm henger sammen med regelverket
 - det er mulig å enkelt gjøre maskinelle oppdateringer
 - det er enkle varslingsprosesser og kildekoding som viser forskjell på informasjon fra saksbehandlet data vs data fra andre kilder (trafikklys?).
- Viktig at det tilrettelegges for prototyping og utprøving av ny bygningsdel i utvalgte kommuner for å sikre en «smidig» utvikling av nye løsninger og etter hvert implementering.

Oppfølging:

- Begge løsningsforslag på klassifisering av bruksenheter sendes på høring. Høringsprosessen forenkles i tråd med forslag fra arbeidsgruppen/styringsgruppen.
- Eiendomsmiljøet i kommunene involveres tettere på det videre arbeidet. KS følger opp dette.

Sak 4 - Status for arbeidet med verdsetting av fritidsbolig / førstegangsinnhenting

Det henvises til egen presentasjon fra Lars og Inger. Inger er prosessdriver for Kartverket sitt arbeid med verdsetting av fritidsbolig og innhenting av data fra eier. Inger gikk gjennom bakgrunn, planer og status knyttet til ny verdsettelsesmode for fritidseiendom. Det kom følgende innspill og kommentarer til presentasjonen:

- Problem at mange bygg som benyttes som fritidsbolig ikke er registrert som fritidsbolig. Hvordan skal man følge opp dette? Det vil komme krav om å rette opp dette. Kommunene må sende brev for å varsle slike endringer. Kan kommunene få et amnesti fra regelverket i forbindelse med prosjektet for å kunne endre til kode fritidsbolig for enheter som i dag har annen kode (bolig) uten krav til varslings?
- Det er en del fritidseiendommer på statsgrunn hvor det er Statskog som har oversikten over hvem som er eier.
- Viktig at Kartverket i sin dialog med kommunene treffer høyt i ledelsen slik at det blir prioritert ressurser til dette arbeidet.
- Arbeidene må organiseres som et prosjekt med klart mandat og der man sikrer at de innmeldte deltakerne fra kommunene involveres/inngår i prosjektet. Bør også tenke pilotering og smidig utvikling av løsningene som prosjektgruppen kommer fram til.
- KS/DIF har igangsatt et strategiarbeid knyttet til videreutvikling av «Min side/min kommune». Skal innbygger gis muligheten til å egenrapportere data til matrikkelen gjennom en slik kommunal fellesløsning? En ide kan være at innbygger gjennom en slik løsning får innsyn i egen eiendom/eget bygg og kan hente ut byggetegninger. Da kan innbygger gjøre målinger m.m på byggesaksdokumenter når de skal egenrapportere informasjon. Dette må klargjøres som del av prosjektet.
- Selv om fokus er fritidsboliger nå, må en være bevisst at en kan innfase samme modell for også andre eiendomstyper.

Oppfølging:

- Kartverket involverer KS og innmeldte kommunerepresentanter etter hvert som disse arbeidene kommer i gang.

Sak 5 - Ang matrikkelforskriften §55 – forslag om endring i matrikkelsystemet

Kartverket ønsker å fjerne muligheten i matrikkelsystemet til å gjøre om fra vegadresser til matrikkeladresser, ved at dette brukstilfellet stenges. Det

henvises til egen presentasjon ved Inger. Det kom følgende innspill og kommentarer til presentasjonen:

- Faggruppa har ingen innvendinger til endringen som foreslås.
- Noen saker skyldes nok behovet for en «mellomadresse» i en kort periode. Dette er en utfordring i dag i forbindelse med riving og reetablering av nytt bygg på samme sted. Da kan en ikke «direkte» flytte over eksisterende vegadresse til det nye bygget og på denne måten opprettholde koblingen til folkeregisteret for de som bor der og ikke flytter fra eiendommen i prosessen med riving og nybygg.
- Oslo har diskutert problemstillingen med utviklere i Kartverket. En ide kan være å gi forskjellig «status» til aktive bygg og bygg som ikke er aktive (brent / revet). Så kunne en flytte vegadressen fra tidligere bygg til nytt bygg.

Oppfølging:

- Faggruppa støtter forslaget til Kartverket.
- Kartverket ser nærmere på innspillene fra faggruppen om behovet for smidige løsninger i forhold til etablering av midlertidige adresser ved riving, før bygget kommer opp osv.

Sak 6 - Status og videre oppfølging av arbeidet med matrikelloven §7

Det henvises til orientering ved Marius, Gjertrud og Michael samt saksunderlag fra både storkommunene og Kartverket som ble sendt i forkant av møtet. Følgende refereres fra gjennomgangen i faggruppa:

- Kommunerepresentantene anbefaler at arbeidet med endringer i regelverket ML §7 settes på vent.
- Det er en skepsis til å legge opp til at grenseavtale etter ML §19 likestilles med oppmålingsforretning uten å vite konsekvensene på matrikelkvaliteten når man i større grad vil få inn grenseinformasjon i form av grenseavtaler i motsetning til oppmålingsforretning.
- Kommunene peker også på at man trenger et bedre regelverk knyttet til ML §19 slik at det er større krav til dokumentasjonen som kommer inn.

Oppfølging:

- Det gjøres en vurdering av konsekvensen for matrikelens kvalitet å skrive ML §19 inn som en mulighet for å oppfylle kravene i ML §7. Kartverket foreslår en prosess for dette.
- Det sees på et mer klargjørende regelverk for ML §19. Kartverket tar et initiativ til dette.
- Pilotering vurderes iverksatt på ny med utgangspunkt i dagens ML §7. KS følger opp et nytt møte med de involverte personene i dette arbeidet for å klargjøre videre oppfølging.

Sak 7 – Evaluering av arbeidsform og erfaringene fra arbeidet i faggruppa

Det henvises til eget saksunderlag fra Heidi Liv. Følgende refereres fra dialogen:

- Viktig med en arena der lokal og sentral matrikkelmyndighet samhandler på en god måte, selv om Kartverket og kommunene har ulike roller som skal ivaretas.
- Sentralt å ha en arena for å løfte inn og diskutere utviklings- og moderniseringsbehov, og hvor en kan spille inn ønskelige endringer og når disse bør gjøres for å treffe behovet.
- Et sted der kommunene og Kartverket er likeverdige samarbeidsparter.
- Kommunene mener at det er en utfordring at saker kan komme sent. De ønsker en runde med sine som en forberedelse til møtene. Det rekker de ikke når de får sakene få dager før.
- De ser også at kommunene selv må bli flinkere til å melde inn egne saker til møtene.
- Kommunene oppfordres til å være mer proaktive, ta initiativ til og belyse saker som de ønsker skal behandles. KS er avhengige av innspill til saker fra kommunene, men også at kommunene selv bidrar i utforming av saksunderlaget, ref saken om ML §7 der representanter fra kommunene utarbeidet saksunderlaget.
- Det er skepsis til at faggruppa skal ha vedtaksmyndighet, jf formulering i innkallingen til dagens møte. Kommunedeltakerne er skeptiske til en slik rolle på vegne av 356 kommuner. Faggruppen støtter dette. Faggruppens rolle er å gi råd og innspill til videre oppfølging i konkrete saker.
- Faggruppas representanter har stor sans for arbeidet Kartverket har lagt opp til med sprinter og involvering i arbeidet med klassifisering av bruksenheter. Men faggruppa ønsker også å bli involvert på «konseptnivå» etter hvert som nye utfordringer skal løses.
- Representantene fra de små kommunene har ikke «formelle nettverk» som de diskuterer sakene i mellom møtene, men henvender seg likevel til andre kommuner for å diskutere sakene når de har tid til det. Dette fungerer.
- Representantene fra Kartverket opplever faggruppa som en nyttig og lærerik arena der man får økt innsikt i aktuelle saker.
- Foregår diskusjonene i faggruppe på for detaljert nivå? Kan vi løfte diskusjonen opp på et mer prinsipielt nivå?
 - Utfordringen kan være at det diskuteres på et «overordnet og «forenklet» nivå», mens deltakere i faggruppen i større grad som fagpersoner ser utfordringene med det som må gjøres / følges opp for at løsningen faktisk skal fungere (digitalisering krever også mye «papirarbeid» for å finne frem aktuell informasjon som skal inn).
 - Blir fort at en begynner å tenke på konsekvensene av det som diskuteres, og kanskje også «konsekvensene av konsekvensene», og dermed blir resultatet at man går inn i detaljer.
 - Når vi kommer inn på mange forskjellige og detaljerte forhold, bør vi bli flinkere til å avslutte diskusjonen og ta tak i en eller flere av utfordringene som har vært diskutert før vi blir enige om hvordan vi arbeider videre med å følge opp det som har vært diskutert.
- Forslag om å etablere «fagfora» som kan møtes og diskutere mer konkrete faglige problemstillinger – og at dette er fora som i større grad

kan diskutere videre på temaer som det jobbes med for å finne gode løsninger (krever diskusjon på til dels faglig spisset nivå).

- Dette kan kommunene selv ta initiativ til uten at det går gjennom KS.
- Kartverket og KS tar med oss innspillet og ser på dette sammen, men viktig at dette er grupper som har et mål, og at det ikke bare blir diskusjoner rundt ting som ikke er prioriterte satsinger.
- Organisering i dedikerte arbeidsgrupper/prosjekter for å løse bestemte oppgaver og smidige prosesser har gitt oss gode erfaringer. Mandat og forankring av dette i forkant gir retning.
- KS foreslår at kommunerepresentantene i faggruppa kommer med innspill til hvordan en kunne ta dette videre.
- Faggruppa fungerer som et godt fora det er nyttig å delta i, og at en ikke på noe vis «gruer seg» til møtene. Viktig at når referatene kommer ut, at dette informeres om til matrikkelkontaktene i kommunene.
- Vi har blitt bedre til å snakke sammen og har større forståelse for hverandres ståsteder.

Oppfølging:

- Bedre saksforberedelser, også hva man ønsker å få ut av saken. Dette er et felles ansvar som hviler på Kartverket, KS og kommunerepresentantene.
- Vi må bli flinkere til å avklare saker som skal følges opp, hvordan dette skal skje og ansvar.
- Kartverket og KS samt kommunerepresentantene kommer med innspill til diskusjonen om egne fagfora.

Sak 8 – Eventuelt

Saker under eventuelt:

- Storkommunegruppa jobber med svar på «radius / kurver».
- Storkommunegruppa sine innmeldte representanter er ikke innkalt til arbeidet med NS 3957. Jan Inge Torgersen er oppnevnt for å følge dette arbeidet fra storkommunegruppa. Faggruppen ser det ikke som sin oppgave å oppnevne representanter til dette arbeidet.
- I referansegruppa til nytt klassifikasjonsregime har det blitt spilt inn mange ønsker om hva matrikkelen skal inneholde av koblinger mot andre registre, slik som forurensning.
- Det er behov for å sette i gang arbeidet med å definere hva innholdet i fremtidens matrikkel skal være. Dette arbeidet blir sentralt for å ta stilling til mange av de innspillene som kommer opp i referansegruppa.
 - En ide kan være at man setter opp en tabell der man lister opp brukertilfeller som matrikkelens bygningsdel foreslås å støtte og der man samtidig tydeliggjør hvilke data som i så fall må inngå i matrikkelen, evt andre registre for å støtte de enkelte brukertilfellene.

Neste møte er 8. juni. Dette er et digitalt møte.